

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
ahová a lap szellemi részét illet
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 85. szám.

Csütörtök, április 13.

A katonai kérdés.

— Április 13.

A politikai világot s a közvéleményt ismét a katonai kérdések tartják izgalomban.

A véderőre vonatkozó törvényjavaslatok körül a magyar és az osztrák kormány között most lefolytatott bécsi tanácskozások igen előhaladt stádiumba jutottak s hogy véglegesen nem perfekcionáltattak, ennek az az oka, hogy az ünnepi hetet a miniszterek rövid pihenőre használják fel s a király is elutazott Bécsből, hogy néhány napot legszűkebb családi körében töltsön el.

Nem lehet hivatásunk, hogy a tárgyalás anyagával e pillanatban érdemben foglalkozzunk. A nyilvánosságnak joga lesz hozzá, hogy a megállapodások kész eredményét annak idején megismerje és megbírálja.

A mig azonban a tanácskozások folyamatban vannak, sem célszerű nem volna, sem áldásos nem volna, hogy a kormányférfiak nehéz munkáját idő előtti közlésekkel zavarjuk, vagy nehezítsük.

Annyit azonban autentikusan megállapítanak, hogy maga a véderőjavaslat a legutóbbi tárgyalások után a parlamenti előterjesztésre elkészült.

A kormányférfiakat ezidő szerint a katonai perrendtartás javaslata foglalkoztatja. Illetékes helyről azt jelentik, hogy erre a javaslatra nézve is a tárgyalások egészen normális mederben haladnak. A legutóbbi tanácskozások a kormányunk különös gondját képező nyelvi kérdésben is igen fontos megállapodásokat eredményeztek s bizton számíthatunk rá, hogy a kormányférfiaknak jövő hétre tervezett

ujabb tanácskozása a tárgyalások végleges és eredményes lezárását hozza.

Ezzel kimerítettük azt, ami a tárgyalások jelen stádiumában elmondható.

A magyar kormány, mely a tárgyalások anyagát és eredményeit idő előtt nyilvánosságra bocsájtani nem óhajtja, az eddig szárnyra kelt tarka híresztelések cáfolatába nem bocsájtkozhatik, mert nem lehet érdeke, hogy a tanácskozások lezárása előtt anyagot adjon további sajtódiszkusszióhoz s a tárgyaló felek helyzetét komplikálja.

Az a kritika pedig, amelyet az ellenzéki országnak a bizonytalan hírek alapján autentikus és pozitív tények nélkül mondanak, súlyljal nem bírhat s így az illető orgánumok állásfoglalásának súlyát is devalválja.

A komoly kritika ideje akkor fog elérkezni, ha majd a megállapodások eredménye törvényjavaslatok formájában a parlament elé kerül.

Ez pedig előreláthatólag a képviselőház összeülése után mielőbb megtörténik.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Április 17. Tízoltó-gyűlés.
Április 23. A nő-egylet közgyűlése.
Április 30. A Lloyd-társulat közgyűlése.
Május 12. Megyei állandó választmány ülése.
Május 14. Számonkérő tisztizék.
Május 15. Tavaszti rendes közgyűlés.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

„TORONTÁL“ tárcája.

Gyötrő emlékek.

L'Horjon ügyvéd, amint az esküdtszéki tárgyalásról a tömeg zugó tapsai közt távozott, magával huzott az autójába. Egy leányka virágbokréját dobott utánunk, L'Horjon möhön utána kapott és szagolgatta.

— Ime, mondta, ez a legédesebb jutalmam, üde, illatos s bár alig ér két sout, szivből adták. Ennyit meg sem érdemeltem. Mert igaz, hogy megmentettem egy embert, aki azonban gonosztevő, ékesszólóan hazudtam mellette, de hát mégis csak hazudtam.

Sápadt volt, a kezei reszkettek. Szenvedélyesen, kétségbeesetten védte a védencét; azt mondta volna az ember, hogy az élete, a becsülete függ tőle.

— Ah, hallgasson, mondta, amint ügyvédjelölti elragadtatásban én is magasztalni kezdtem védőügyvédi fényes szereplését. Lássá, én most saját magamat védelmeztem, tette hozzá. Olomsúlyljal nehezedik a titok rám. Folyvást előttem lebeg a gyermekkorom. Nehéz viszonyok közt éltünk. Apám szerencsétlen vállalkozásaival elvesztette a vagyonát s szegénységünket a gyermek minden gondatlansága mellett én is élenként éreztem.

Volt egy nagynéném, egy L'Horjon a régi időkbeli, ósdi felfogásu, világkerülő matróna, kinek félmilliót érő vagyona volt. Az apám volt a legközelebbi rokona s így örökségének a várományosa. A mogorva teremtés azonban egy fillért sem adott volna nekünk idő előtt. A reménység emlíen táplálkozunk tehát, hogy egykor majd gazdagok leszünk, urai a kiterjedt birtoknak a kis kastélyljal egyetemben.

Különbön sürü látogatásokat tettünk a nagynéninél s ilyenkor folyt a beszéd Istenben boldogult nagybácsinkról, kinek az élete tele volt kalanddal és erénynyel. Söhajtoztunk. A padló recsegett, mintha valaki bejött volna s ilyenkor mély csendben várakoztunk.

A nagynéni egy alkalommal erőltetett mosolyljal fogadott bennünket: „Még megvagyok, édes lelkeim, mondta, többen száz évet értek a családuknban: ez már hagyomány és amint tudjátok, én szivósan ragaszkodom a régi szokásokhoz.“ Egy héttel később ajtót zárt előttünk.

Ez mélyen lesujtotta a családot. Attól féltünk, hogy apám öngyilkosságot követ el. Édes anyám folyton figyelte, leste minden mozdulatát. Más szegény rokonok ügyes álszenteskedéssel vették körül az öreg nagynéni. Az apám szerintők erősen kompromittálta a becsületeségét tönkrejutása közben. A nyomor, tették hozzá, sok gyöngeséget menthetővé teszi, de mégis, ha szeplőtlen nevet visel valaki . . .

Gyötrelemes napokat éltünk. Végre édes anyámnak egy eszméje támadt. A nagynéni nagyon szerette az én göndör, szőke fürteimet s gyermekes angyal arcomat. Nagyon hasonlítottam a néni elhalt kis fiához, kinek az arcképét ott őrizte a szalonjában a kandalló parkányán, fekete bársony keretbe foglalva. Hátha megpróbálnák engemet hozzá küldeni azzal a meghagyással, hogy hizelegjek, kedveskedjek néki.

Egyik barátunk vitt a nagynénihez magával; az apám, mondta, külföldre utazott, édes anyám beteg és én ugyiszólván az utcára szorultam. A nagynéni két nap óta nem kelt fel az ágyból, betegsége szentimentálisá tette, magánál tartott.

A társalkodónő, kit az említett rokonok helyeztek el a kastélyban, minden nyugtalanság nélkül fogadta otléteimet. Mindjárt első nap levitt magával a parkba, hol egy újfundlandi kutyával egy velem egykoru leányka játszadozott. „Ez a te rokonod“, mondta a társalkodónő.

Igy tehát mint az anyámnak, a kedves rokonainknak is megvolt a maguk eszméjük; vetélytársam volt. A kis rokonlányka egészen barna volt és Klárinak hívták, ki nem állhatta a nagynéni és imádkozta a parkot; barátok lettünk s játszadoztunk együtt egész nap.

Egy reggel meglepetten hallottam, hogy a nagynéni meggyászolja a társalkodónőt, ki azzal nyitott be hozzá, hogy a közjegyző, akivel véletlenül találkozott, tiszteletét akarja tenni.

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 189.

PERL MÓR ÉS FIA SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 189.

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainknban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainknban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

4—54.53

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

Ma se veszett ki a Judások faja, melynek a mai valutára konvertált harminc ezüstpénzért minden eladó, aminek ezen a földön nem volna szabad eladónak lenni. Ha nem vagy fukar, akad, akitől mindent megvásárolhatsz.

Ha szavad igaz, célod tiszta, eszközeid becsületesek, jól vértized a fejedet, mert könnyen beverik. S ha épenséggel be nem éred azzal, hogy csupán az ígét hirdesd és a lelkeket munkáld, ha tettel törsz a farizeushadra, ha leleplezed hitványságát és a tények ostorával megkergeted, — készen tartsd vállaidat, mert ma is keresztet fogsz cipelni.

Nagypéntek van, az emberi gyarlóság, a győzedelmes hazugság gyászos emlékünnepe. Ember vonulj félre a világtól, gondolkozzál és vezekelj. S ha beláttad és felismerted indulataidnak nyomoruságos voltát, keresd meg vigasztalat abban, hogy nagypéntek után husvét következik.

Az elnémitott ige kettős erővel megújul és hangja betölti a világot. A megromlott test újra éléd és ezer irányba hordja szét az eszmét. A keresztire feszített igazság akárhányszor ontja is vérét, van számára föltámadás.

— **Személyi hír.** Dr. Dellmannics Lajos főispán ma reggel hivatalos ügyekben Aradra utazott, ahonnan holnap reggel tér vissza Nagybecskerekre.

— **Babics József udvari tanácsos.** Mint illetékes forrásból értesülünk, a király Babics Józsefnek a Csekonics-uradalom kormányzójának hosszú kiváló és nagyérdemű közéleti tevékenysége elismeréséül a magyar királyi udvari tanácsosi méltóságot adományozta. Azt hisszük, hogy nem túlozunk, mikor azt mondjuk, hogy nagyon kevesen vannak, akik méltóbban rászolgáltak a királyi elismerésre, mint Babics József. Hosszu évek sora óta faradhatatlan és önzetlen tevékenységet fejt ki Babics József a vármegyék közéletében s nincs ennek egyetlen olyan térsége, amelyen az ő nemes munkássága áldásos nyomot ne hagyott volna. Természetes, hogy kitüntetés nemcsak vármegyénkben, ahol Babics évtizedek óta vezérszerepet visz, hanem a legszélesebb körben is nagy örömet kelt, annál is inkább, mert Babics József úgy a közjóért folytatott példaszert önzetlen munkásságával, mint rokonszenves előzékeny egyéniségével mindenütt csak barátot és tisztelt szerzett magának. Babics József kitüntetését tartalmazó királyi kézirat a hivatalos lap legközelebbi számában fog megjelenni.

— **A nagypénteki istentiszteletek.** Holnap nagypénteken a rom. kath. plebania templomban délelőtt 9 órakor csontkamise lesz, utána magyar

szentbeszéd, melyet Magyary Pál apátplébános mond. Mire után a szentséget helyezik el Krisztus sírjában. Déután 3 órakor lamentáció, utána német szentbeszéd, tartja Klug György segédlelkész.

A nagybecskereki ev. ref. templomban, holnap nagypénteken, mint a reformátusok le. nagyobb ünnepén d. e. 10 órakor lesz istentisztelet urvacora osztilással.

— **Görög keletiek ünnepe.** Gör. kat. vallásu szerb polgártársaink szombaton ünneplik meg ugynevezett „Vrbica“ jukat, melyet a gör. keleti egyház Krisztus Jeruzsálembé való bevételének emlékére rendelt. Ez alkalommal délelőtt fél 10 órakor mindkét gör. kat. templomban ünnepi istentisztelet lesz, kedvező idő esetén pedig délután 2 órakor a szokásos körmenetet tartják meg a kishidtól a Hunyadi-utcán keresztül a belvárosi gör. kat. templomba, ahol a körmenet után vecsernyét tartanak.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Torontál vármegyében a nagybecskereki anyakönyvi kerületbe Machalek Károly díjnokot anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki s házasságkötéseknél való közreműködéssel is megbízta.

— **A tűzoltó-testület közgyűlése.** A nagybecskereki önk. tűzoltó-testület f. évi április hó 17-én délután 3 órakor a városi tanács közgyűlési termében rendes évi közgyűlést tartja, amelyre az elnökség a testület valamennyi parló és működő tagját ezúton is meghívja. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Két rendes és pótagból álló jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság választása. 2. A parancsnok évi jelentése. 3. Az 1910. évi számadás és az 1911. évi költségvetés. 4. Általános tisztújítás. 5. Indítványok. A közgyűlést délelőtt választmányi ülés előzi meg.

— **A Béga áradása.** A temesvári folyam-mérnöki hivatal legújabb jelentése szerint a Béga még egyre árad. Ma reggel Torákon volt nagyobb emelkedés, holnapra pedig Nagybecskereken várható az áradás. Közvetlen veszély egyelőre nincs s úgyátszik, hogy nem is lesz. A központi járásban mindazonáltal Lowieser Imre főszolgabíró a Béga mentén fekvő községekben, nevezetesen Torákon, Klekken, Ittvárnokon, Roggendorfön és Bégaszentgyörgyön elrendelte a közérő készenlében tartását, azonkívül úgy a vármegye alispáni hivatalában, valamint a telefon és táviránál elrendelték az éjjeli szolgálatot.

— **Halálozás.** Említettük, hogy Chernolátecz Ferenc megyei tisztviselő e hó 10-én meghalt. Haláláról most a család a következő gyászjelentést adta ki:

Öz. Chernolátecz Ferencné szül. Szencz Jozefa, valamint fia Chernolátecz Géza, ennek neje szül. Fani Katalin és alulirt rokonság fájdalomtól szívvel jelentik, hogy forron szeretett és felejtethetlen hitves, apa, após és rokon Augustánoveczy Chernolátecz Ferenc Torontál vármegye hivatalnokja 70 éves korában boldog házasságának 44-ik évében hosszas és fájdalmas szenvedés után f. hó 10-én este

a szőnyegre. Azt fogják hinni, a néni ütötte le álmában és mert nem bír felkelni, megvárja a reggelt és a társalkodónót.

Lopva az ágy elé mentem, gyors rövid lélekzés ütötte meg a fülemet. Elvettem a csengőt az éjjeli lámpa mellől, elnémitottam a kezemben és óvatosan tettem a szőnyegre. Aztán hátrálva távoztam kissé reszketve attól való felelmemben, hogy szemrehányó szóval felelmemben látom a nagynéni arcát.

— Ez talán rossz cselekedet, gondoltam magamban; hátha rosszabbul lesz a néni az éjszaka. De aztán e gondolat, minő kegyetlen volt az őreg az anyékkal szemben s úgy kell neki, gondoltam hozzá. Klári csintalankodva vetett véget magánbeszélgetéseimnek. A gyermekek, mint az emberek, nevetéssel védik magukat a felelem és a lelkifurdalás ellen; mindketten nevetve menekültek az ágyukba. De van még biztosabb védelem is: ez az álom!

A kutyá a Klári ágya elé fektött. Csevegtem még egy ideig, aztán a lányka elhallgatott s engemet is elnyomott az álom. Nos, ismerik ezt a gyermekálmot; a mese vízi tündére ez, mely magával ragad a vizek fenekére...

Másnap, amint Zsófi megjött, sápadtan az éjszakázástól és aggodalomtól, a szegény nagy nénit felig az ágyon kívül találta, hidegen, holtan, merev karokkal, melyek segélyt kérőn nyúltak ki.

A családom kapta az egész örökséget. Megint mosolyogni láttam az édes anyámat. De csakhamar lelkifurdalás kezdett gyötörni a korrall egyre növekedve. Meghagytam halni, megöttem a nagynémemet! A büntársam, kit tizenhat évvel később nőül vettem, a feledés fátyolát vetette erre a „gyerekségre“ s azt tettem volna tán én is, ha az ügyvédi pályát nem választom, hol minden büntényben, amelyet védek, némileg saját magamat találok fel, a tulajdon multamat védem.

Leon Lafage.

Budapesten történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei Nagybecskereken f. hó 13-án d. u. 2 órakor fogtak a rom. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a rom. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Ádás és béke lengjen porai felett! Nagybecskerek. 1911. évi április 10-én. Kräner Vilma, öz. Holstein Edéné szül. Szencz Julia, öz. Todorcsk Miklósné szül. Szencz Erzsébet, Wégling Szilárdné szül. Szencz Antónia sógornói. Wégling Szilárd sógora.

Závisics János volt nagybecskereki kereskedő, városunk egyik régi köztisztviselőjében élő polgára tegnap délután 60 éves korában meghalt. Halálát családján kívül kiterjedt rokonság és számos jóismerősé gyászolja. Temetése holnap délután 4 órakor lesz a Gabona-terén levő gyászszobából.

— **A kath. legényegyletől.** A nagybecskereki kath. legényegylet április hó 17-én Husvét hétfőn d. u. 5 órakor a saját helyiségében belépő-díj mellett szini előadást rendez. Színe kerül: „A zarnok bukása“, „A két süket“, „A mézes hetek után“. Az előadásra szívesen látnak vendégeket is.

— **Adományok.** A Nagybecskereki takarékpénztár a jótékony növegyetnek 50 korona adományt küldött, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

A Nagybecskereki takarékpénztár 50 koronát adott a nagybecskereki keresztény növegyet részére, melyért ezúton is köszönetet mond Szalay Józsefné elnök.

— **Koszorúmegváltás.** A Nagybecskereki takarékpénztár dr. Mangold Samunak, mint volt érdeműs ügyészének elhalása alkalmából koszorúmegváltásra 50 koronát adományozott az Iskola-gyermekbarát egyletnek.

Dr. Mangold Samu temetése alkalmával öz. dr. Mangold Samu és Mangold H. L. koszorúmegváltás címén a Maskil-el-dol és „Jótékony egyletnek 25—25 koronát adományoztak, mely nemes adományokért az elnökök hálás köszönetet mondanak.

Istenben boldogult dr. Mangold Samu temetése alkalmából következő adományokat koszorúmegváltás címén vettünk: öz. dr. Mangold Samunétól és Mangold H. L.-től 50 koronát, öz. Mangold Mórné szül. Posner Ika és Goldschlager Irén és Gyulától 50 koronát. A nemes adakozónak hálás köszönetet mond Winter Katalin, az izr. növegyet elnöknője.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Posicz község határában a napokban egy vörös hajú, bajszos és szakállu, közep magassagu, jól megtermett ember holttestét találták. Minden jel arra mutat, hogy megölték. Az illető jobb minőségű vörös barna bőrkabátot, jobb minőségű nyári szövetből készült barnás-szürke kabátot és mellényt, széles karimájú fekete puha kalapot, bársony utanzatu nadrágot és magas csizmát viselt. Birtokában egy A. Verginelli névvel ellátott zsebkönyvet (noteszt) találtak.

— **Agyondöfte a bika.** Nagykomlósról jelentik, hogy ott a napokban súlyos szerencsétlenség történt. Lupa Juán 13 éves fiának, aki apjának, a községi bikacsésznek, az iatásnál segédkezett, neki ment a felbőszült községi bika s öt egy pillanat alatt úgy felöklelte, hogy a szegény fiu a szenvedett sérülések következtében meghalt.

Színház, irodalom.

Heti műsor.

Csütörtökön „Ocska brigádéros“. (Történelmi dráma. Bihari Ákos föléptével) Pénteken és szombaton nincs előadás. Vasárnap délután „A halhatatlan lump“. (Operette.) Vasárnap este „Cigányszerzem“. (Operette-újdonás.) Hétfőn délután „A baba“. (Operette.) Hétfőn este „Cigányszerzem“. (Operette.)

* **Bihari Ákos vendégjátéka.** Bihari Ákos, a Vígyszínház jeles művésze tegnap este lépett fel először a színházban Parker híres drámájában „A biboros“-ban. A közönség nagy érdeklődéssel nézett Bihari vendégjátéka elé s egészen megtöltötte a színházat. A nagybecskereki közönségnek már sokszor alkalma volt látni Giovanni Medicit különböző alakításban s Bihari ezektől eltérő felfogásban játszotta meg a biboros alakját. Bihari Medicije nem a nagyuri, csupa finom, diplomata ravaszkodással teli, méltóságos főpap, hanem a temperamentumos, mozgékony, nagyravagyó olasz főúr, aki nem nagyon türtözteti nyers indulatait, hanem szabadon utat enged az emberi szenvedély kemény hangjainak. E pen olyan őszintén lágy és olvadékony, mint amilyen viharos a kitörésekben. De különösen nagy az ereje a lelki háborgások drámai kifejezéseiben, amelyeket pompásan ecsetel érces organumával. Itt tudta leginkább megragadni a mi közönségünket is s egy-egy ilyen nagy jelenete után hosszantartó taps kísérte játékát. Mellette díszetreléti Rosos Gizellát, T. Zalai Irmát,

Gózon Bélát, Tihanyi Bélát és Szomoróy Miklóst. Somogyi Károly a sherbornei apátból karikatúrát csinált. Maga az előadás sokszor akadozott, ami meglehetősen rontott az egyes jelenetek hatásán.

* Az „Aurora” művészi új kötösben, hetilap formában e hó 8-án, szombaton jelent meg először. Az új számban Bölöni György, Vedres Márkot, a Firenzében élő és nálunk alig ismert kiváló magyar szobrászt ismerteti, művészetét számos reprodukcióval is magyarázva. Molnár Géza a magyar zenéről, Balint Lajos a „Vizkereszt” Nemzeti Színházi rendezéséről, Mohácsi Jenő az ősi magyar ritmusról, Hevesi Sándor a „Vizkereszt” korhű zenéjéről irnak tartalmas tanulmányokat. Novellát Kaffka Margit-tól és Ralle Pál-tól, verset Kosztolányi Dezsőtől közöl az „Aurora” negyedik száma. A lapnak ehhez a részéhez érdekes képekkel tarkított, aktuális „A Hét” című, valamint „Szemle” rovat csatlakoznak. Utóbbiban Balázs Béla, Kósa Miklós, Kosztolányi Dezső, Kovács Sándor, Szabolcsi Lajos és Zagon Géza Vilmos neveit találjuk „Lapszemle” és Közgazdasági rovat egészítik ki a tartalmas számot, amelyhez Biró Mihály rajzolt új, artistikus fedőlapot. Az „Aurora”, Csorna Andor szerkesztésében, ezentul minden hét szombatján jelenik meg. Előfizetési ára: egész évre 14 korona, félévre 7 korona, egyes szám ára 30 fillér. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal küld. (V. Visegrádi-utca 3)

TÁVIRATOK

Csönd a politikában

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bécsi tárgyalások megszakadtak s így most husvét utánig csönd lesz a politikában. A véderőreform dolgában a tárgyalásokat április 18-ikán folytatják, amikor a király is visszatér Bécsbe Wallseeból, ahol a husvétii ünnepeket tölti.

A honvédelmi miniszter beteg.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hazay Samu honvédelmi miniszter, aki tegnap érkezett vissza Bécsből Budapestre, utazásban erősen megbűt, úgy, hogy mikor bazaérkezett, rögtön ágyba kellett feküdnie. Állapota azonban aggodalomra nem ad okot.

Magyar képviselők Rómában.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából jelentik, a magyar képviselőket állandó lelkes ünneplésben részesítik az olaszok. Ferraris képviselő az egyik lapban lelkes cikkel üdvözlözi a képviselőket s megemlékezik arról a fényes fogadtatásról, a melyben az olasz képviselőknek volt részük, mikor Budapestre látogattak. Viktor Emanuel király ma külön kihallgatáson fogadta Berzeviczy Albert házelnököt és sokáig elbeszélgetett vele. A képviselők Rómából Nápolyba, majd Firenzébe mennek.

A románok Apponyi ellen.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bukaresti „Univerzul” című lap azt írja, hogy a magyarországi román nemzetiiségi párt elhatározta, hogy francia és angol nyelven manifesztumot ad ki, a melyben tiltakozik az ellen a terv ellen, hogy Apponyit a Nobel-díjjal kitüntessék.

A francia vincellérek lázadása.

Budapest, április 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mai párisi jelentések szerint a Marne-departmentben egyre tart a francia vincellérek zavargása, amely tudvalevőleg amiatt tört ki, hogy a francia kamara a pezsgővidék zárt területét törülni kívánja. Különösen nagy méretű a zavargás Epernayben és Axban. Epernayben a zavargók több gyárat felgyújtottak és mindenféle óriási rombolást vittek véghez. Aixban petróleum hordókat raktak össze és azokat felrobbantották. A robbanás nagy pusztítást vitt véghez. Több ház bedőlt, részben pedig leégett. A minisztertanács

Husvétii locsoló és kitünő francia illatszerek

alkalmi árakban kaphatók

NIKOLITS E. gyógyszerárban

Nagybecskerek, Gabona-tér.

5-55.54

tegnap este elhatározta, hogy Marne-megyei prefektusnak kellő számú katonaságot bocsát rendelkezésére a rend helyreállítására. Aixben tegnap a katonaság a rendet már helyre is állította, Epernayben azonban még egyre dul a zavargás.

Bedőlt templom.

Budapest, április 13. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Barcelonából jelentik, Aranjanban egy őskori templom bedőlt s romjai rázuhantak a mellette álló apácakolostorra, amelynek egy részét szintén bedöntötték. A bedőlt falak számos apácát maguk alá temettek, akik közül többen meghaltak.

Az albán felkelés.

Budapest, április 13. (A „Torontál” ered. távirata.) Szaloniki-i jelentések szerint Albániában még mindig nem sikerült a rendet helyreállítani. Az albánok sok községet a hatalmukban tartanak s a török csapatok ostromát visszaverik. A kormány tegnap Skuttariból ismét 9 zászlóalj katonát küldött a felkelők ellen.

Tőzsde.

Budapest, április 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték: Buza (áprilisra) 24.50 — — Buza (májusra) 21.92 — — Zab (áprilisra) 17.96 — — Tengeri (májusra) 11.60 — —

Közügazdaság.

Az országos gazdakongresszus.

A folyó évi május 6-8-ik napjain a székesfővárosi Vigadóban rendezendő IX. országos gazdakongresszus öt szakosztályra oszolván tizenkét bizottságban fogja tanácskozásait folytatni.

Az ünnepes megnyitás május 6-án délelőtt 9 órakor lesz. A kongresszus elnöke gr. Károlyi Mihály az Omega einöke. Diszelnökök: Darányi Ignác dr., Desewffy Aurél gróf és Serényi Béla gróf m. kir. földmívelésügyi miniszter. Alelnökök: Bánffy Ernő báró, Bujanovics Sándor, Keglevich Gábor gróf, Pallavicini Ede örgróf, Sommsich Andor. Főtitkár: Rubinek Gyula, titkár Mutschenbacher Emil dr. A kongresszus irodája május hó 4-ig bezárólag a Köztelek székházban, azután pedig a székesfővárosi Viga óban működik.

A kongresszus keretében több szakosztály és bizottság működik, amelyek közül a földmívelési és növénytermesztési szakosztály elnöki tisztét gróf Desewffy Aurél tölti be, aki mellett a jegyzői tisztet Jeszenszki Pál végzi. A talajművelési és növénytermesztési bizottság einöke Almássy Imre gróf, jegyző Marton Andor torontálvármegyei gazdasági egyesület titkára. A magtenyésztési bizottság einöke Tallián Béla, vbt. jegyző Zathurecky Károly, a bizottságban, mely az állati és növényi károk ellen való védekezés módjait tárgyalja Kerpely Kálmán einököl, a jegyzőkönnyv vezetése Krajcsik Jenőre van bízva.

A kongresszus célja a mezőgazdasági termelés fokozására, a gazdasági szaktudás fejlesztésére és mezőgazdasági terményeink értékesítésének szervezésére szükséges törvényhozási, kormányzati és társadalmi intézkedések széles keretekben való megvitatása és ez alapon a közeljövőben megvalósítandó magyar agrárprogram kidolgozása.

Aki a kongresszuson részt óhajt venni, sziveskedjék a kongresszus titkárságánál jelentkezni a tíz korona tagsági díj egyidejűleg való beküldésével. Kedvezményes vasuti utazásra

igényt tartó kongresszusi tagok a Miv. vasuti állomásairól Budapestre és vissza, személy és gyorsvonatokon egyaránt érvényes, a használt vonatnemnek megfelelő alacsonyabb kocsiosztályú jegy váltására jogosító, névre szóló igazolványt küld a kongresszus titkársága, ha az illetők ebbeli igényeiket legkésőbb április hó 30-ig bejelentik és tagsági díjukat addig lefizetik.

Piaci árak.

buza	50 klgr.	10.60 korona
kétszeres		6.—
rozs		6.—
árpa		5.20
zab		7.50
kukorica (uj)		5.10
repce		9.50
széna I.		7.—
„ II.		6.—
szalma I.		5.—
„ II.		5.—
burgonya 1 klgr.		—10
disznóhús I.		1.80
„ II.		1.70

Felölös szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

1635/1911. sz. A nagyszentmiklósi járás fősózlgabirójától.

Pályázati hirdetés.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Valkány községben megürsedett orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A községi orvos javadalmazása az 1908: XXXVIII. t.-c. értelmében évi 1600 korona törz-fizetés és 5-5 évenként 800 koronáig emelkedő 200 koronás ötödéves korpótlék. Valkány község részéről 1000 kor személyi pótlék. A lakbér és látogatási díjak megállapítása miniszteri jóváhagyás alatt áll.

A községnek vasuti állomása van és 4829 magyar és román lakossal bir. A környéken több nagyobb uradalom van, melyektől mintegy 1000 kor. évi jövedelem várható.

Felhivom mindazokat, akik a kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy képzettségüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi május 30-ig hivatalomhoz adják be. A választás határidejének kitűzése iránt később fogok intézkedni.

Nagyszentmiklós, 1911. évi április 4.

Fősózlgabiró hivatalból távol:

Krevráth Armin,
tb. fősózlgabiró.

420-4.1

Árlejtési hirdetés.

A módosi róm. kath. hitközség Módos községben egy új templom építési munkálataira ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Az árlejtés Módos községben 1911. évi április 27. napján d. e. 10 órakor a róm. kath. hitfelekezeti iskola II osztályú tantermében fog megtartatni.

A templomépítésre vonatkozó tervezet, költségvetés, műszaki vélemények, szerződési minta, az általános és részletes feltételek a róm. kath. plébánia hivatalban közszemlére vannak kitéve és az érdekelt felek által az árlejtés napjáig d. e. 9-12, d. u. 3-5 óráig megtekinthetők és átanulmányozhatók.

A költségvetésileg előirányzott összeg 143.844 kor. 26 fillér. Ezen munkálatokra csak zárt írásbeli ajánlattal lehet pályázni, melyhez bántatpénzül a megajánlott összeg 5%-a lesz csatolandó készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirban. A bántatpénz a vállalat elnyerése esetében a vállalati összeg 10%-os biztosítékra lesz kiegészítendő.

Az ajánlatok a módosi róm. kath. hitközség templomépítési bizottság einökéhez, Rankov Lajos plébános urhoz lesznek benyújtandók és ezek felett a módosi róm. kath. hitközség templomépítési bizottsága — tekintet nélkül a felajánlott árakra — dönt.

Módos, 1911. évi március hó 23-án.

A módosi róm. kath. hitközség templomépítési bizottsága.

07-23

Narancs vérvörös catániai legeslegjobb minőségű, ötkilós postakosárral 3, eredeti kosárral 100 darabban 5²⁰, eredeti ládával 180, avagy 150 darabban 7 — korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabban 12 kor-ért. — **Muskátnarancs** vérpáros primissimó minőségű, szép nagyok, eredeti ládával, 100, avagy 80 drbbal 8 korona, eredeti ládával 200, avagy 160 darabban 12⁵⁰ kor. — **Sárga fajnarancs** mézédés, messinai ötkilós postakosárral 280, eredeti ládával 180, avagy 150 darabban 5²⁵ kor., eredeti ládával 300, avagy 200 darabban 10 korona. — **Citrom** elsőrendű, ötkilós postakosárral 240, eredeti ládával 180 darabban 5, eredeti 360, avagy 300 drbbal 9 korona. — **Karfiol** csodaszép fehér, ötkilós postakosárral 250, 10 kilós kosárral 360, eredeti kosárral 18 drbbal 4 korona. — **Loucum osemegéftige** kiváló finom minőségű, 1 kilós dobozzal 1 koronáért, **Malagaszió** kiváló szép 240, **Calafat datolya** 120, **Berber francia datolya** 240, **Mogyoróbél** 170, **Francia héjas mandula** kilonként 220 kor-ért szállítja utánvétellel, bérmentetlenül az **Agrumen** déligyümölcs nagykereskedés Budapesten, Szarka-utca 7. Tessék előnyárjegyzéket kérni korai friss ízlelésekről és déligyümölcsökről. (210—31.29)

298/1911. tkvi sz.

418—1.1

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Petrikovics János ügyvéd által képviselt Antalfalvai bank részvénytársaság cégnek Percz Zsiva botosi lakos végrehajtást szenvedett elleni 800 korona tőke és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyében a pancsovit kir. törvényszék és a perlaszi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén, a botosi 3527. sz. tjkvben felvett:

351. öi. sz. ház és 800 □-öl házhely 892 korona.

I. d. 79. hrsz. 1 h. I. o. szántó 477 kor.

II. dülő 79. hrsz. 1 hold II. o. szántó 457 korona.

III. dülő 79. hrsz. 1 hold I. o. szántó 393 korona.

I. dülő 9. hrsz. 1 hold 800 □-öl I. oszt. szántó 457 korona.

és a botosi 4023. sz. tjkvben felvett:

205. öi. sz. ház és 300 □-öl házhely 800 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adni.

Határnapul 1911. évi május 9-i (kilenc) napjának délután 3 órája Botos község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen a határnapon a becsáron alól is el fog adni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881: LX. t-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. sz. ig. min. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t-c. 10-ik §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898: XXIII. t-cikk alapján alakult Központi Hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő ha magasabb ígéretet tett a becsárnál az 1908. évi XLI. t-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt ígéretének megfelelően 20%-ra kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatatik, részt nem vehet.

A fenti 351. és 205. sz. ház és 400 és 800 □-öl házhely ingatlanok a kikiáltási ár felénél, a többi $\frac{2}{3}$ -nál alacsonyabb áron el nem adatnak.

A vevő köteles az árverési vételért 2 egyenlő részletben és pedig az első 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az antalfalvai kir. adóhivatal, mint bírósági letéptárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

1. A vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

2. A vevő az ingatlan birtokába az árverés jogerejére emelkedése után lép és annak haszna már az árverés napjától

fogva őt illeti, amennyiben azonban az ingatlan hasznosításhoz volna adva, a gazdasági év végétől.

3. A vevőnek vételi bizonylat csak akkor fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt a végrehajtási novella 27. §-ának megfelelő utóajánlat nem tétetik. Perlasz, 1911. évi január 10.

Cziróni, kir. jár. bíró.

979. ig. sz. 1911.

Ótelek község előljáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Ótelek község új pásztorházat épít. Az építkezés munkadíja 2274 korona 04 fillérben irányoztatott elő; az anyagot a község adja.

Eme munka biztosítására az árlejtés határnapját 1911. évi április hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára tűzzük ki és felhívjuk vállalkozni szándékozókat, hogy ajánlataikat fenti határidőig adják be.

Terv, költségvetés és föltételek a jegyzői irodában betekinthetők.

Ótelek, 1911. évi április hó 11-én.

Végh Ferenc,

Tóth György,

jegyző.

(416—32)

bíró.

6305. kig. sz. 1910. Az antalfalvai járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetmény.

Torontálvásárhelyi községben megüresedett községi II-od segedjegyzői állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t-c. 3. §-ában előírt minősítésüket, életkorukat az eddigi alkalmazásukat igazolva kérvényüket ez év április 24-ig hozzám nyújtsák be.

A segédjegyző fizetése 1000 korona.

A választást a kérvények beérkezése után fogom kitűzni.

Antalfalva, 1911. évi április hó 8-án.

Zsiros,

főszolgabíró.

414 22

Torontáli
cipőkben nagy
választék.

Torontáli
cipőkben nagy
választék.

Benó Testvérek ezelőtt Kokits A. F.

divat-, rövid- láték- és cipőkereskedés Nagybecskerek.

Labdák, parfümök, harisnyák,
ingek, női ruhadiszek, ibolyák és
más kalapvirágok, kötött átmeneti
kabátok leánykákknak és felnőtteknek.

Postai megrendeléseket a levél kézhez vétele után rögtön és pontosan elintézzük. — Meg nem felelő áruk szívesen visszavételnek.

Külön cipőosztály:

	Női R chevro félcipő	K. 6-70
	Női R chevro magas fűzős	K. 7-80
	Férfi erős strapa cipő	K. 7-50
	Férfi R chevro és R box magas	K. 9—
	Tornacipők fiuknak	K. 3—

Barna cipőkben szép választék.

Telefon 201.

Telefon 201.

6—87.84

Miért halt meg az Ur Jézus Krisztus? *)

Irtas elmondotta 1911. Nagypénteken Szalay József, lelkész.

Én vagyok a jó pásztor; a jó pásztor életét adja a juhokért. Életemet adom a juhokért. En leteszem az életemet. Én teszem le azt én magamtól. János 10: 11., 15., 17., 18. v.

Négy, csaknem egymásután következő versben is mondja az Ur Jézus Krisztus, hogy az ő életét leteszi önként. Van hatalma letenni azt és van hatalma felvenni azt. És ő e hatalmat arra fordította, hogy letette az ő életét; meghalt a keresztfán. Valami nagy okának kellett ennek lenni édes Atyámfiai. Ezen nagy okokat adom elő ez alkalommal néktek.

I.

Az első nagy ok, amiért a Krisztus meghalt, az igazsághoz való ragaszkodás, az igazsághoz való hűség. Egy nagy igazság van: az Isten és az ő törvényei; mondhatjuk: az erkölcsiség és az ő követelményei, mert Isten és az erkölcsiség, Isten törvényei és a magasabb erkölcsi élet követelményei egyek. Ezekről különbözik azonban nagyban az ember és az ő törvényei, az ő követelményei. Isten törvénye és az ember törvénye, jobban mondva Isten érdeke és az ember érdeke különbözik egymástól, nem végeredményében, hanem kezdetben és életfolyamatban. Különbözik ez nem csak nálunk, egyszerű, kiserkölcshű s Istenfélelmi embereknel, de különbözik ez legtöbbször az erkölcsi magasságoknál és különbözött ez az Ur Jézusnál és Péternél is.

Jeruzsálem felé megy az Ur Jézus tanítványaival s kijelenti azoknak, hogy neki ott sokat kell szenvedni a vénektől, főpapoktól és irástudóktól és meg fog öletni. Hallgatja ezt a többi tanítványokkal a nagy apostol Péter s elkezd feddeni őt, mondván: „Mentsen Isten Uram! Nem eshetik meg az teveled.“ Jézus pedig hozzáfordulván mondá: „Távozz tőlem sátán, bántásomra vagy nekem, mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra.“

Isten dolgai és ember dolgai az igazságra vonatkozólag ellentétesek, lehet mondani összeférhetetlenek, bizonyos mértékig. Itt egyik érdekét alá kell rendelni a másiknak; vagy Isten érdekének, vagy ember érdekének kell az elsőbbséget adni.

Az Ur Jézus Krisztus az Isten érdekének, a magasabb erkölcsiségnek s annak követelményének adott elsőbbséget, amikor azt mondta: „én az én életemet leteszem, önként teszem le azt“ és tanítványait is arra tanította, hogy ők is ennek adjanak elsőbbséget. „Ha valaki akar engem követni — mondja — vegye fel a keresztet és kövessen engem.“

A kereszt, Krisztus keresztje, az önmegtagadás, az Isten érdekének, az erkölcsiség követelményének mindig az első helyre való állítása. Ezt az utat nevezük a kötelesség útjának. Ezen haladt az Ur Jézus előre. A kötelesség útján való haladás juttatta őt ellenkezésbe a ceremóniális papsággal, azzal a papsággal, mely nem csak tanította, de gyakorolta is az emberi, egyházi és papi érdeknek az isteni istenorozási és népi érdekek felé való emelését. Aki azt tanította, hogy bűjtölni kell, mosakodni kell, áldozatot kell hozni, az egyház szertartásait kell elvégezni és akkor minden jól van, rendben van a lélek ügye földön és mennyben. Gyakorolni pedig azt gyakorolta, hogy eljárta a világot, hogy pogányból zsidót csináljon s ezáltal mindkettőt a gyehenába juttassa, azaz azon helyre, hol soha nem lel az ember nyugodt öntudatot, erős bátorságot és pedig azért, mert nem léphetett a lélek az Istennel való igaz kibékülés állapotába, a kötelesség, az erkölcsi törvényeknek hűséges cselekvése által.

Édes Atyámfiai! Ma is kísért ennek a hajdani ceremóniális papságnak az iránya, mely ha nem is tanítja, de gyakorolja azt, hogy az egyéni, egyházi érdeket fölébe kell emelni Isten törvényének, az erkölcsi törvények követelményének. Amely nem kötelességteljesítést, szeretetet, irgalmat, megbocsátást bűnbánatot, hite, Istennek való engedelemességet követel első sorban, de követel az egyháznak való engedelemességet, követel bűjtöt, követel házastársának hűváltoztatását, születendő gyermekeknek hite eladását, követel haragot, gyűlöletet, békétlenséget, szeretetlenséget, a más hiten való emberek személyének és jogainak eltiprását, semmibe vevését, az üdvösségből való kirekesztését.

Édes Atyámfiai! Ha találkoztok az életben ily ceremóniális pappal, — mely minden felekezeten bőven terem — aki nem az isteni, erkölcsi törvényeknek való engedelemességre tanít titeket, nem arra, hogy az egyéni, emberi, egyházi érdeket alá kell rendelni az isteni, erkölcsi általános emberi érdekeknek, forduljatok el attól szeretettel; forduljatok az

Isten felé, az ő parancsolatai és törvényei felé s mondjátok neki Péter apostollal: „Vajjon igaz dolog-e Isten előtt, rátok hallgatnunk inkább, hogy nem Istenre, itéljétek meg.“ (Csel. 4: 19.) Istennek kell inkább engedni, mint embereknek.

Az Ur Jézus azért halt meg, hogy példát mutasson nektek és nekem arra, hogy első és legfőbb az Isten és az ő parancsolatai, első és legfőbb az erkölcs és annak törvényei és a mi kis egyéni, emberi érdekeinket kívánságainkat, vágyainkat, ha összeütöztetésbe kerülnek azzal, mindig fel kell áldozni. Valahányszor ezt tesszük, mindig az Ur Jézus Krisztust követjük, azt az Ur Jézus Krisztust, ki nyugodtan, örömmel haladt ez uton, bárha ennek vége a halál volt is és azt mondja: „Én példát adtam nektek, hogy mint én cselekedtem, ti is azonképen cselekedjétek.“ Ebben követhettek a Krisztust, mint annyi mártírok s kötelesség útján haladó emberek követték őt. Kövessétek is, mert itt nem a minőségben különbözünk az Ur Jézus Krisztustól, hanem csak mennyiségileg. Ő jobban haladhatott a kötelesség útján mint mi, de Istennek hála, hogy mi is haladhatunk és pedig az ő ereje által, naponként jobban és jobban.

Az Ur Jézus itt vezér, mi közölközők vagyunk az ő vezérlete alatt. Haladjunk, mint haladt a legjobb közölközője Pál apostol is, mikor azt mondta: „Az én életem is nem drága, csak hogy elvégezhessem a munkát, mit Isten reám bízott.“ A munka, az isteni parancsolatok, erkölcsi törvények betöltése a saját érdekünk elnyomásával, életünk megtagadásával, áldozatul hozásával is. Legyen előttünk mint vezető elv mindig Krisztus Urunk eme mondása: „Aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt; aki pedig elveszti az ő életét, én érettem megtalálja azt.“ (Máté 16: 25.)

II.

A második nagy ok, amiért az Ur Jézus meghalt, hogy életét adta. És ebben egyedül áll. Itt már nem csak mennyiségben különbözik tőlünk, de milyenségben is. Az Ur Jézus tudta azt, hogy a magasabb isteni, erkölcsi törvényeket nem töltheti be egy ember sem. Ur, sokszor, sokhelyt nagy úr tátong az isteni, erkölcsi követelmények és az ember cselekedetei között. Ki tölti be ezt az úrt? A ceremóniális papság próbálta ezt az úrt betölteni az emberek által hozott ajándékokkal, áldozatokkal, de ez soha nem sikerült teljesen. A kétségbeesés mocsarára — mint Bunyan nevezi ezt az úrt — folyton megvolt és megvan. A kétségbeesés ezen mocsarát, az örök nyughatatlanság ezen forrását az Ur Jézus Krisztus töltötte be azáltal, hogy életét dobta ebbe bele.

Az Ur Jézus megy Jeruzsálem felé és elmondja, hogy az embernek fia adatik a főpapoknak, irástudóknak és halálra kárhoztatják őt. Ekkor hozzá ment a Zeledeusok, Jakab és János anyja fiaival és kéri őt, hogy a két fiu üljön Isten országában jobb- és balkéz felől. Jézus pedig mondja: „Ennek megadása az Atya dolga, aki adja azt a szolgálat mértéke szerint.“ Amit az ember művel a magasabb erkölcsiség elterjesztése érdekében. Aki közölközött nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok. Mint az embernek fia is nem jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon és

adja az ő életét váltásául

sokakért. (Máté 20: 20—28.) Váltás nem ismeretlen fogalom előttetek s nem ismeretlen különösen a biblisis emberek előtt.

Nem adja meg a ti mesteretek a drachmát? — kérdezték az adófizetők egykor Péter apostolt. Mire Péter azt mondotta, megszokta adni.

Mi volt ez a drachma?

Mózes II. könyve 30. részében (12. v.) olvassuk: „Szóla az Ur Mózesnek, mondván: Mikor az Izrael fiait fejenként számba veszed, adja meg kiki életének váltásául az Urnak az ő megszámláltatásakor, hogy csapás ne legyen rajtuk. Ezt mondja mindenki, aki átesik a számláláson: fél siklust a szent siklus szerint. A siklusnak fele áldozat az Urnak. Mindenki, aki átesik a számláláson husz esztendő föl fogva felfelé adja meg az áldozatot az Urnak. A gazdag ne adjon többet és a szegény ne adjon kevesebbet fél siklusnál, amikor megadják az áldozatot az Urnak, engesztelésül a ti lelketekért. És szedd be az engesztelési pénzt az Izrael fiaitól és add azt a gyülekezet sátorának szolgálatjára, hogy az Izrael fiainak emlékeztetül, legyen az az Ur előtt,

engesztelésül a ti lelketekért.“

Az Ur Jézustól is kérték ezt az engesztelő pénzt és ő megadta, de hozzá fűzi gondolatban, lehet a tanítványoknak beszédben is, hogy az igazság szolgálatában állva ő is fizet és pedig nagyobb fizet.

Szolgálatot teljesít, a legnagyobb szolgálatot, az embernek a magasabb erkölcsi élet élésére való segítését. Ezt az ő halálával teljesíti, azzal, hogy akaratát Isten akaratának alárendeli ő haláláig. Ez az igaz engesztelési pénz, amihez fél siklus, ugy három korona, igazán semmi. E haláláig való engedelemesség által töltetik be az a nagy úr, mi Istent az embertől elválasztja és tételik az ember alkalmassá ezen úrnek megszüntetésére, az Istennel való együttlakozhatásra. Ezt az úrt, eszközt, alkalmassá találta Isten is arra, hogy kiengesztelődjék az emberrel. Feledésbe menjenek egyfelől a mult bűnei, másfelől meg erő adassék az embernek a magasabb erkölcsi, isteni élet élésére.

Péter és apostoltársai, meg az első keresztyének el is fogadták hittel e kiengesztelési értéket, Krisztus halálát és tanításait, írott leveleikben is hirdették:

„Áron vétettetek meg és pedig — írja Péter (I. levél 1: 18.) ki megfizette az Ur Jézus helyett is az ezüst siklust — nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtelen bárányén, a Krisztusén, aki eleve el volt ugyan rendelkezve.

Tehát nemcsak fél siklust kell fizetni engesztelésül, hanem bárányt is, borjut is, galambot is, szóval mindent mindig és mégis soha sem volt teljes az ember váltása, soha teljes az Istennel való kiengesztelődés, mindaddig, míg Jézus halálával, haláláig való engedelemességével meg nem szerezte ezt teljesen az Istentől, mindenki számára mindörökké.

Az én testem tiérettetek megtöretik, — mondotta — az én vérem tiérettetek kiontatik. Pál pedig ezt: A Krisztus vére tisztít meg minket minden bűnünkből. Ez azon szövetség vére, mit Isten számotokra rendelt. (Zsid. 9: 20.) Nem hogy sokszor adja magát áldozatul. Csak egyszer jelent meg, hogy áldozatával eltörölje a bűnt. (Zsid. 9: 25—27.) És miképen elvégeztet dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután az ítélet. Azonképen Krisztus is megáldoztatván sokak bűneinek eltörlése végett.“

Itt ismétlem, az Ur Jézus Krisztus egyedül áll, mint bűnért való elégtévő. A bűntelen szenved a hűnös helyett. Ebben a szenvedésben csak elfogadó szerepünk van, elfogadjuk azt lelkünk váltásául, Istennel való kiengesztelődésül.

Minden elfogadás egy-egy szakítás a multtal és egy-egy erkölcsi emelkedés. Szakítás azzal a multtal, mikor még ceremóniális papság adott bocsánatot cserébe földi áldozathozásért és emelkedés feljebb és feljebb az erkölcsi tökéletesség felé, az Isten trónjához, mely trónon a szeretet ül. János apostol eme mondása szerint: „Az Isten szeretet és aki e szeretetben van az Istenben van“. Nincsen senkiben nagyobb szeretet, mintha valaki az ő életét adja barátaiért. Ti az én barátaim vagytok, ha azokat cselekszitek, amiket én parancsolok nektek. Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, amiképen én szeretlek titeket.“

A Krisztus önfeláldozó halála a szeretetnek forrása bennünk és általunk.

És ebből a forrásból vehet mindenki, aki akar. Nincs ebből kizárva sem zsidó, sem görög, sem protestáns, sem katolikus, sem pogány. Ez a forrás nyitva van ma és nyitva áll örökké mindenki számára.

Jertek azért minnyájan, kik megfáradtatok és meg vagytok terhelve a harag, gyűlölet, veszekedés, egymással való kellemetlenkedés, engesztelhetlenség nehéz igájával, vegyetek engesztelésül, bűnbocsánatul el, amennyire szükségtok van és lássátok el sziveteket ezek helyett szeretettel és akkor tiérettetek is meghalt, váltásául fizetett Jézus a ti lelketek kiengesztelésül.

*

Tudom, sokan nem akarják ezt venni. Ezen nem csodálkozom, ezt természetesnek találom. Az ilyenekhez nincs is semmi szavam. Egygyen azonban csodálkozom. Azon, hogy vallásos jó lelkek, kik szeretnének Istennel kiengesztelődni s így békességre jutni, nem az Istenhez, az Ur Jézus Krisztushoz jönnek az ő rendeleteinek teljesítésére, hanem gyenge, gyarló emberekhez, intézményekhez s azokkal kuruzsoltatják lelkük egészségét, szívük háborgását, életük mocsarát. Ti ne legyetek ilyenek édes atyámfiai soha. Ti jegyezték meg s e megjegyzéssel menjetek is haza, amit Péter mondott: „hogy nincsen senki másban üdvösség, mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk, mint a Jézus nagy neve, aki megfeszítettet, de harmadnap feltámadott és most él, uralkodik és esedezik érettünk e szavakkal: „Azokért könyörgök Atyám, kiket nekem adtál és azokért is, akik az ő beszédekre hisznek, majd én bönem“. Ammen. (János 17: 9—20.)

*) A torontálmezei központi, törökbecsei és bánlakai szolgabiroiságok területén élő református hitsorsosaim lelki építésére.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text throughout the page]

Pl
hr
su
na

tal
zö
ele
va
m

vo
tis
ur
na
fo

co

sz
C
h
e
sz
te
m
r
A
a
sz
m

a
h
e
u
k
la

fé
to
m
H
a
k

é
n
h
ta
y

h
sz

ta
jo
to

k
a
l

d

t

n
k

k

n
f
V